

isti ukazuje na povećanu štetnu emisiju buke u toku dana i noći što negativno utiče na obližnje stanovništvo.

Dana 20.09.2023. godine zaprimljen odgovor/očitovanje operatera "BOSNALIJEK" d.d. na primjedbe i sugestije upućene od strane Općine centar Sarajevo - Savjet mjesne zajednice "Koševsko Brdo" isti je proslijeđen Općini Centar (Savez mjesne zajednice "Koševsko Brdo") 08.10.2023. godine i Općini centar Sarajevo (Mjesna zajednica "Donji Velešići") 23.10.2023. godine.

Federalno ministarstvo okoliša i turizma je 18.10.2023. godine zaprimilo odgovor/očitovanje operatera "BOSNALIJEK" d.d. na primjedbe i sugestije upućene od strane građana, Šehović Safeta i Turkamnović Kenana, te im je isti proslijeđen kao zainteresovanim starnama.

Dopisom od 16.08.2023. godine ovo ministarstvo je zatražilo dostavu zapisnika o izvršenim inspeksijskim nalazima od strane Federalne uprave za inspeksijske poslove kod operatera "BOSNALIJEK" d.d., 12.09.2023. godine ovom ministarstvu su dostavljeni izvještaji o izvršenim inspeksijskim nadzorima, broj: 10-19-5-04916/2023-1006-2-P od 07.03.2023. godine gdje su sadržani slijedeći zapisnici:

- Zapisnik o insp. nadzoru: UP1-10-23-3-00066/2019 -1006-P-1006-1-P od 30.07.2019.,
- Zapisnik o insp. nadzoru: UP1-10-23-3-00067/2019 -1006-P-1006-1-P od 30.07.2019.,
- Zapisnik o insp. nadzoru: UP1-10-23-3-00010/2019 -1006-P-1006-1-P od 04.02.2020.,
- Zapisnik o insp. nadzoru: UP1-10-23-3-00063/2022 -1006-P-1006-1-P od 07.07.2022.,
- Zapisnik o insp. nadzoru: UP1-10-23-3-00073/2022 -1006-P-1006-1-P od 16.09.2022. i
- Zapisnik o insp. nadzoru: UP1-10-23-3-00074/2022 -1006-P-1006-1-P od 16.09.2022.

Iz dostavljenih zapisnika o izvršenim inspeksijskim nadzorima nad pogonima i postrojenjima za proizvodnju lijekova kojima upravlja operater "BOSNALIJEK" d.d. Sarajevo možemo zaključiti da subjekt nadzora ispunjava sve obaveze propisane okolišnom dozvolom.

Kako se primjedbe i sugestije koje su zaprimljene u ovom ministarstvu odnose na povećanu štetnu emisije buke kojoj su izloženi mještani MZ "Donji Velešići" i MZ "Koševsko Brdo", iz inspeksijskih nalaza je vidljivo da su granične vrijednosti emisije buke u propisanim granicama i u skladu sa Zakonom o zaštiti od buke ("Službene novine Federacije BiH", broj: 110/12), a isto je vidljivo iz Izvještaja o ispitivanju emisije buke. Mjerenja su vršena u oktobru i novembru 2018. godine, te u maju 2019. godine, INSPEKT RGH. Mjerenja su vršena na 24 mjerna mjesta. Uvidom u rezultate mjerenja , u zaključku stoji: "Shodno izvršenim mjerenjima, izmjerene vrijednosti ne prelaze maksimalno dozvoljene propisane vrijednosti." Postupajući po pritužbi mještana vezano za emisije buke, a one se odnose na novoizgrađeni pogon , inspektor je izvršio obilazak lokacije novog pogona za proizvodnju tečnih i polučvrstih formi lijekova, kojom je prilikom konstatovano da buku stvaraju 2 centralne rashladne jedinice. Uvidom u kartu buke, da se zaključiti da je buka, koja je izmjerena na mjernim mjestima MM2, MM3, MM4, MM5 i MM6, a koja se odnose na predmetni lokalitet – u granicama dozvoljenih. Prethodno navedeno je sadržano u Zapisniku o inspeksijskom nalazu, broj: UP1-10-23-3-00066/2019-1006-P-1006-1-P od 30.07.2019 godine.

Zapisnikom o inspeksijskom nadzoru, broj: UP1-10-19-3-00063/2022-1006-P-1006-1-P od 07.07.2022. godine, koji je izvršen po predstavci građana MZ "Koševsko Brdo" koja se

odnosi na povećanu štetnu emisiju buke koja ometa dnevni i noćni odmor iz proizvodnih pogona tvornice lijekova Bosnalijek. Operater predmetnih pogona za proizvodnju lijekova izvršio je monitoring emisije buke u okoliš, angažmanom akreditirane laboratorije INSPEKT RGH d.o.o. Sarajevo i to:

U toku 2021. godine, mjerenja su izvršena u periodu od 10.06.2021. do 11.06.2021. godine na 26 mjernih mjesta, a mjerenjem je obuhvaćeno mjerenje dnevnog i noćnog nivoa buke. U zaključku izvještaja o monitoringu stoji: "Shodno izvršenim mjerenjima nivoa buke (dnevni i noćni nivo) u krugu firme Bosnalijek d.d. Sarajevo, može se zaključiti da dobijene vrijednosti na mjernim mjestima ove lokacije mjerenja, ne prelaze maksimalne dopuštene vrijednosti, propisane važećom zakonskom regulativom."

Zapisnikom o inspekcijskom nadzoru, broj: UP1-10-19-3-00073/2022-1006-P-1006-1-P od 16.09.2022. godine koji je vršen po službenoj dužnosti i zahtjevu za inspekcijski nadzor – ponovnoj pritužbi mještana MZ "Koševsko Brdo", koja se odnosi na povećanu štetnu emisiju buke u okoliš. Operater predmetnih pogona za proizvodnju lijekova redovito izvršava monitoring buke u okoliš, angažmanom akreditirane laboratorije INSPEKT RGH d.o.o. Sarajevo i to:

U toku 2021. godine, mjerenja su izvršena u periodu od 10.06.2021. do 11.06.2021. godine na 26 mjernih mjesta, a mjerenjem je obuhvaćeno mjerenje dnevnog i noćnog nivoa buke. U zaključku izvještaja o monitoringu stoji: "Shodno izvršenim mjerenjima nivoa buke (dnevni i noćni nivo) u krugu firme Bosnalijek d.d. Sarajevo, može se zaključiti da dobijene vrijednosti na mjernim mjestima ove lokacije mjerenja, ne prelaze maksimalne dopuštene vrijednosti, propisane važećom zakonskom regulativom."

U 2022. godini, ispitivanja nivoa buke u okoliš izvršena su u periodu od 06.06.2022. godine do 07.06.2022. godine na ukupno 26 mjernih mjesta u dnevnom i noćnom periodu. U zaključku izvještaja o monitoringu stoji: "Shodno izvršenim mjerenjima nivoa buke (dnevni i noćni nivo) u krugu firme Bosnalijek d.d. Sarajevo, može se zaključiti da dobijene vrijednosti na mjernim mjestima ove lokacije mjerenja, ne prelaze maksimalne dopuštene vrijednosti, propisane važećom zakonskom regulativom." Razmatrajući novu pritužbu građana MZ "Koševsko Brdo" vezano za emisije buke, operater tvornice lijekova Bosnalijek je u fazi iznalaženja optimalnih rješenja vezano za smanjivanje emisije buke u okoliš, te je u fazi planiranja finansijskih sredstava za realizaciju ovog projekta.

Dopisom operatera "BOSNALIJEK" d.d. od 19.09.2023. godine, i dopisom broj: 11324/23 od 16.10.2023. godine, a koji su ujedno i odgovor na zaprimljene primjedbe i sugestije operater je naglasio da je u šestom mjesecu 2023. godine prema naselju Velešići izvršio postavljanje zvučnih barijera ispred rashladnih uređaja koji su identifikovani kao potencijalni izvor buke. Po završenim radovima postavljanja zvučnih barijera u sedmom mjesecu 2023. godine od strane ovlaštene ispitne laboratorije obavljeno je mjerenje nivoa buke i izrada izvještaja o istom.

- U napomeni izvještaja nakon obavljenih mjerenja navodi se slijedeće: "Operater je u proteklom periodu izradio tehničku pripremu te ugradnju bukobrana na pozicijama MM6 do MM12 prema lokalnom naselju Gornji Velešići, koji su podjeljeni na dva odjelka kako bi smanjili buku prvenstveno na rashladnim sistemima. Ugradnja barijera je imala pozitivan uticaj i na redukciju buke koju proizvodi rad kotlovnice. Djelotvornost istih je realizovana visinom spram izvora zvuka, čime je zvučni pritisak znatno smanjen."
- U komentaru izvještaja nakon obavljenih mjerenja navodi se sljedeće: "Poređenjem rezultata mjerenja prethodne godine i mjerenja obavljenih 04. - 05.07.2023 godine, može se zaključiti pozitivan učinak ugradnje bukobrana. Vrijednost L_{Aeq} 2023. godine su

manje u odnosu na vrijednost L_{Aeq} 2022. Godine u rasponu od 0,7 do 14,9 za dan i u rasponu 2,2 do 11,0 za noć.”

- U zaključku izvještaja nakon obavljenog mjerenja navodi se slijedeće:” Shodno izvršenim mjerenjima nivoa buke u krugu firme Bosnalijek d.d. Sarajevo, može se zaključiti da dobijene vrijednosti na mjernim mjestima ove lokacije mjerenja, ne prelaze maksimalne dopuštene vrijednosti, propisane Zakonom o zaštiti od buke (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 110/12).”

Uvidom u dostavljene zapisnike o izvršenom inspekcijskom nadzoru i u skladu sa rezultatima izvršenih mjerenja emisije buke u okoliš od strane ovlaštene konsultantske kuće INSPEKT – RGH d.o.o. Sarajevo, zaključuje se da emisija buke u okoliš ne prelazi granične vrijednosti propisane Zakonom o zaštiti od buke (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 110/12) slijedom čega su zaprimljene sugestije i primjedbe ocjenjene neosnovanim. U rješenju o izdavanju obnovljene okolišne dozvole ministarstvo je propisalo učestaliji monitoring buke, pod tačkom 8.2., zbog pritužbi javnosti, koje se odnose na povećanu emisiju buke u okoliš tokom rada pogona i postrojenje operatera “BOSNALIJEK” d.d., koji je lociran u zoni IV – PRIVREDNA ZONA I MALA PREDUZEĆA u skladu sa Zakonom o zaštiti od buke (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 110/12).

U skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša („Službene novine FBiH“, broj: 15/21) i članom 88. stav (5) objavljen je nacrt rješenja o izdavanju okolišne dozvole za „BOSNALIJEK“ d.d. Sarajevo za pogone za proizvodnju i promet lijekova i dezinfekcijska sredstva na web stranicu Federalnog ministarstva okoliša i turizma dana 11.01.2023. godine gdje se daje javnosti rok od 8 dana za dostavu primjedbi, sugestija i komentara. Nakon isteka roka za dostavu primjedbi na nacrt rješenja o okolišnoj dozvoli, zaprimljene su primjedbe, sugestije i komentari na isti od strane operatera.

Zaprimljene primjedbe se odnose na tačku 8.2. Mjerna mjesta i monitoring okoliša, tačnije na frekvenciju mjerenja buke. Federalno ministarstvo okoliša i turizma prihvatilo je ovu sugestiju po pitanju vršenja monitoringa buke te je naložilo vršenje monitoringa buke na način da se monitoring radi kod najbližih stambenih objekata pri radu pogona i postrojenja na 100% na mjernim mjestima izvan kruga firme na tri mjerna mjesta iza bukobrana.

Dopisom broj: UPI05/2-02-19-5-100/23 od 13.07.2023. godine Federalno ministarstvo okoliša i turizma je tražilo dopunu zahtjeva za pokretanje upravnog postupka za izdavanje rješenja o obnovljenoj okolišnoj dozvoli u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“, broj: 15/21) član 87. stav (1) slijedećom dokumentacijom:

- U skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“, broj: 15/21) član 86. stav (2), tačka c) dostaviti uvjerenje izdato od nadležne porezne uprave da nema neizmirenih novčanih obaveza za kazne izrečene u oblasti okoliša.
- U skladu sa Zakonom o federalnim upravnim pristojbama i tarifi federalnih upravnih pristojbi („Službene novine Federacije BiH“, broj: 6/98, 8/00, 45/10, 43/13 i 98/17) Tarifni broj 57. stav (4) dostaviti dokaz o uplati federalne upravne takse za izdavanje okolišne dozvole.

Dana 26.07.2023. godine „BOSNALIJEK“ d.d. Sarajevo je dostavio:

- Dokaz o uplati federalne takse za izdavanje okolišne dozvole u skladu sa Zakonom o federalnim upravnim pristojbama i tarifi federalnih upravnih pristojbi („Službene novine Federacije BiH“, broj: 6/98, 8/00, 45/10, 43/13 i 98/17) Tarifni broj 57. stav (4).
- Uvjerenje kojim se potvrđuje da „BOSNALIJEK“ d.d. nema duga po osnovu javnih prihoda, izdato od strane Porezne uprave Federacije BiH – kantonalni porezni ured Sarajevo – porezna ispostava centar, broj: 13-9/2-12-5-3040/23DL od 20.07.2023. godine.

Imajući u vidu da su ispunjeni zakonom propisani uvjeti, u skladu sa članom. 89. Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“, br: 15/21) doneseno je rješenje kao u dispozitivu.

U skladu sa Zakonom o federalnim upravnim taksama i tarifi federalnih upravnih taksi („Službene novine Federacije BiH“, br: 43/13) Traife federalnih upravnih pristojbi – 14 Takse iz oblasti okoliša tarifni broj 57. tačka 4. podnositelj zahtjeva je uplatio 250,00 KM na budžetski račun Federacije Bosne i Hercegovine broj: 1020500000106698 otvoren kod UNION BANKE d.d. Sarajevo.

Uputa o pravnom lijeku:

Ovo rješenje je konačno i protiv njega nije dopuštena žalba.

Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe kod Kantonalnog suda u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema rješenja. Tužba se podnosi u dva istovjetna primjerka i uz istu se prilaže ovo rješenje u originalu ili ovjerenom prijepisu.

MINISTRICA

dr.sc. Nasiha Pozder

Dostaviti:

- „BOSNALIJEK“ d.d. Sarajevo
- Općina Centar Sarajevo
- Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša KS
- Federalna uprava za inspekcijske poslove
- Turkamanović Kenan
- Šehović Safet
- Općina Centar Mz Donji Velešići
- Općina Centar Mz Koševsko Brdo
- Za sektor
- Arhivi